

Kaderbrief Juli 2023

Kabinet moet meer geld opzijzetten voor loonsverhoging

Alle vakbonden binnen de overheid schreven onlangs een brief aan inmiddels demissionair minister-president Mark Rutte. De vakbonden vragen hem

om meer geld opzij te zetten voor de werkgevers in de verschillende overheidssectoren, zodat zij de lonen van hun medewerkers kunnen verhogen.

Stijgende prijzen

De prijs die je moet betalen voor energie, boodschappen en benzine steeg het laatste anderhalf jaar erg hard. De vakbonden vinden dat de overheids-werkgevers de lonen van jou en alle medewerkers binnen de overheid moeten verhogen, zodat je makkelijker deze hogere prijzen kan betalen. De over-

heidswerkgevers krijgen het geld dat zij mogen uitgeven aan lonen en andere arbeidsvoorwaarden (zoals reiskostenvergoedingen en onregelmatigheidstoeslagen) van het kabinet. Daarom vragen de bonden aan minister-president Rutte om meer geld opzij te zetten voor de overheidswerkgevers.

Reactie van het kabinet

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Hanke Bruins Slot, reageert namens het kabinet. Hoeveel geld het kabinet wil uitgeven aan cao-onderhandelingen volgt uit het referentiesysteem, aldus de minister van BZK. Zij legt in de brief aan de vakbonden uit dat het doel van het referentiesysteem is dat de overheid de loonsverhoging in het bedrijfsleven volgt.

In de cao's in het bedrijfsleven zijn momenteel betere loonsverhogingen afgesproken dan is begroot met Prinsjesdag. Hierdoor stijgt het bedrag dat het kabinet in de Voorjaarsnota opzijzet voor de cao-onderhandelingen. Dus omdat de (cao-)lonen in het bedrijfsleven stijgen,

werkt dit via de referentiesystematiek door in de kabinetsbijdrage die het kabinet jaarlijks aan de overheidswerkgevers in de verschillende overheidssectoren geeft.

Gelet op de werking van de referentiesystematiek en wat het kabinet al aanvullend heeft gedaan aan compensatie voor het koopkrachtverlies, vindt het kabinet het op dit moment niet nodig om nog meer te doen.

De minister van BZK zegt dat de vakbonden en overheidswerkgevers aan de verschillende cao-tafels bij de nieuwe cao-onderhandelingen afspraken kunnen maken over de loonsverhoging en andere arbeidsvoorwaarden.

Geld opzijzetten gebeurt in de Voorjaarsnota. Hoe zit dit precies?

De ministers en staatssecretarissen (het kabinet) presenteren hun begroting op Prinsjesdag in september. In deze begroting staat hoeveel geld het kabinet wil uitgeven in het komend jaar. Daarin staat ook hoeveel geld het kabinet beschikbaar stelt voor de cao-onderhandelingen. In de Voorjaarsnota wordt deze begroting aangepast. De vakbonden vragen dus eigenlijk om het geldbedrag dat de ministers en staatssecretarissen hebben afgesproken om uit te geven aan cao-onderhandelingen in de Voorjaarsnota van dit jaar te verhogen.

Wil je meer weten over de Voorjaarsnota en de invloed daarvan op de cao-onderhandelingen? [Luister dan onze podcast](#) over de start van de laatste cao-onderhandelingen: 'De Voorjaarsnota en de cao-onderhandelingen'.

Wat betekent dit voor de cao-onderhandelingen Rijk?

De vakbonden vroegen aan het kabinet om meer geld opzij te zetten voor loonsverhoging. Meer geld dan voortvloeit uit de referentiesystematiek. Dat wil het kabinet niet. Dat neemt niet weg dat in 2022 een loonsverhoging is afgesproken voor de medewerkers in de rijkssector over 2023, die minder is dan het geld dat beschikbaar is op basis van het referentiesysteem. Er blijft dus nog geld over. Het kabinet verwijst naar de cao-onderhandelingen om afspraken te maken over de besteding van dit geld. De CAO Rijk loopt in juni 2024 af. Dat betekent

dat de AC Rijksvakbonden dan met de werkgever Rijk afspraken moeten maken om het overgebleven geld te besteden aan een extra loonsverhoging. Een stevige loonsverhoging zal daarom de inzet van de AC Rijksvakbonden zijn voor de volgende cao-onderhandelingen.

Klik voor de brief van de vakbonden aan minister Rutte [hier](#).

Klik voor de brief van minister van BZK aan de vakbonden [hier](#).

Wat is het referentiesysteem?

Het referentiesysteem bestaat uit een objectief deel en een beleidsmatig deel. Het objectieve deel wordt berekend op basis van:

- de gemiddelde loonsverhoging van alle bedrijven
- de gemiddelde sociale lasten zoals ziektekosten, arbeidsongeschiktheid en pensioen
- de gemiddelde incidentele loonontwikkeling. Dit betreft de stijging van kosten van bijvoorbeeld periodieken, arbeidsmarkttoelagen en toelagen onregelmatigheid.

Uit dit objectieve deel komt een bedrag voor de loonsverhoging en arbeidsvoorwaarden in de overheid. De politiek kan vervolgens besluiten om dit bedrag te verlagen (bij bezuinigingen) of te verhogen. Dit is de beleidsmatige afweging.

Wil je meer weten? [Kijk dan het filmpje](#) van de kennissessie van de AC Rijksvakbonden over het referentiesysteem.